

RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – I. RAZRED

XXVIII. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2023.)

ŽUPANIJSKA RAZINA

Ispit ima 26 zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 90 bodova. Bodovna vrijednost zadatka napisana je u kvadratiću kraj zadatka. **Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja odvojena su kosom crtom ili su navedena u zagradama. Prihvaćaju se i drugi slični točni odgovori.**

1. zadatak

U povodu 540. obljetnice **Misala** po zakonu rimskoga dvora (1483.) izložen je jedan od dvaju izvornika toga našeg takozvanog **Prvotiska** iz **Nacionalne** i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Prva hrvatska tiskana knjiga otisnuta je svega 28 godina nakon dovršetka **Gutenbergove Biblije**. Akademik Josip Bratulić nazvao ju je monumentalnim djelom. „Njezina je vrijednost nedodirljiva kao što je nedodirljiva i vrijednost svake tiskane knjige iz toga ranog razdoblja. U ono vrijeme tiskati knjige pomičnim slovima bio je daleko veći pothvat nego otići na **Mjesec** i vratiti se s njega”, rekao je Bratulić.

*** 6 bodova (Svaka točno podcrtana riječ vrijedi 1 bod. Podcrta li učenik više od šest riječi, za svaku dodatnu oduzima mu se 1 bod.)**

2. zadatak

vječno, moć, zveči, zvuči, huči

*** 5 bodova (Svaka točno napisana riječ vrijedi 1 bod.)**

3. zadatak

umjetnost, svjetovi, osvjetljavati, zvjezdan(i) (zvjezdast(i), zvjezdovit(i), zvjezdolik(i), zvijezdin)

*** 4 boda (Svaka točno napisana riječ vrijedi 1 bod.)**

4. zadatak

a) pet-šest

c) pola sata – sat

f) lijevo-desno

*** 3 boda (Svako točno zaokruženo slovo vrijedi 1 bod. Zaokruži li učenik više od triju slova, za svako dodatno oduzima mu se 1 bod.)**

5. zadatak

Krleža, Miroslav rođen je 7. srpnja 1893. Autor je mnogobrojnih djela, a među njima je i moderni **roman**, ***Povratak** Filipa Latinovicza*. Bio je i politički aktivan, ali, premda lijevoga svjetonazora, strogo se protivio čistomu utilitarizmu u književnosti. Dapače, pritom se, kakav je već bio, nije libio ulaziti ni u sukobe s neistomišljenicima smatrajući da su kukavice oni koji radije **šute**, **nego** kažu što misle, pa makar zbog toga stekli i suparnike.

*** 2 boda (Svaki točno zaokružen zarez vrijedi 1 bod.)**

6. zadatak

vučem – palatalizacija

teško – nepostojano/nepostojani a, jednačenje (suglasnika) po zvučnosti

othranila – jednačenje (suglasnika) po zvučnosti

najdraže – jotacija

*** 4 boda (Svaka točno napisana riječ s određenom glasovnom promjenom / glasovnim promjenama vrijedi 1 bod. Ako su u jednoj riječi provedene dvije glasovne promjene, obje moraju biti točno napisane. Raspored napisanih glasovnih promjena nije važan.)**

7. zadatak

to – N/nominativ/nom.

asfaltu – L/lokativ/lok.

nekim – I/instrumental/instr.

sve – A/akuzativ/ak.

pismo – A/akuzativ/ak.

*** 5 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

8. zadatak

noću – prilog (Može i vremenski prilog. Ne priznaje se neka druga vrsta priloga.)

sobom – zamjenica (Može i povratna zamjenica. Ne priznaje se neka druga vrsta zamjenice.)

posljednje – pridjev

zbog – prijedlog

*** 4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

9. zadatak

bilo je – perfekt

pustiš – prezent

radi – prezent

bi pošao – kondicional I. / kondicional 1. / kondicional prvi (Ako je napisana brojka, nakon nje mora biti točka.)

bi bio znao – kondicional II. / kondicional 2. / kondicional drugi (Ako je napisana brojka, nakon nje mora biti točka.)

čeka – prezent

bijaše – imperfekt

*** 7 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

10. zadatak

a) Krležinu (Ne priznaje se Krležinom/Krležinome/Krležinomu.)

b) iskrenog/iskrenoga (Ne priznaje se iskrena.)

c) Zagrebačkom/Zagrebačkomu/Zagrebačkome

*** 3 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

11. zadatak

a) glagoljica – pismo

gavran – ptica (Priznaju se i druge nadređenice kao što su životinja, vrana i sl.)

b) slavist i orijentalist

*** 4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

12. zadatak

izvornih kopija / izvorna kopija / izvorne kopije, virtualnoj stvarnosti / virtualna stvarnost

*** 2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

13. zadatak

sinonim: očaj

antonimi: ekstazu (Priznaje se i ekstaza.), zanos

*** 3 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

14. zadatak

d) Bolnica je raspisala natječaj za liječnika specijalista kardiologije.

*** 1 bod**

15. zadatak

zbirka novela, (potresnim) slikama prikazuje / prikazuje (potresnim) slikama, prikazuje
bespomoćnost, progovara o užasima

*** 4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

16. zadatak

odredbene (atributne): malobrojnim narodima, narodima Europe (Napiše li učenik samo jednom zajedno malobrojnim narodima Europe, priznaje mu se 1 bod.)

dopunske (objektne): smo se pridružili (malobrojnim) narodima (Europe) / pridružili smo se (malobrojnim) narodima (Europe), imaju inkunabule

okolnosne (adverbijalne): Misalom/misalom smo se pridružili / pridružili smo se Misalom/misalom

*** 5 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod. Priznaju se i odgovori u kojima je glavna sastavnica u nominativu/infinitivu.)**

17. zadatak

Republici

*** 1 bod**

18. zadatak

prevedena su – predikat

djela (Priznaje se i djela velikana Krleže.) – subjekt

između ratova (Priznaje se i između dvaju ratova.) – priložna oznaka (vremena)

više puta – priložna oznaka (količine)

na jezik – objekt (Priznaje se i rečenični dio na češki jezik. Priznaje se i služba neizravni/indirektni/dalji objekt, ali ako učenik napiše izravni/direktni/bliži objekt, odgovor nije točan.)

dvaju – atribut (Priznaje se i pridjevni/pridjevski/sročni atribut, ali ako učenik napiše imenički/imenski/nesročni atribut, odgovor nije točan.)

velikana – apozicija

Krleže – atribut (Priznaje se i rečenični dio velikana Krleže. Priznaje se i služba imenički/imenski/nesročni atribut, ali ako učenik napiše pridjevni/pridjevski/sročni atribut, odgovor nije točan.)

češki – atribut (Priznaje se i pridjevni/pridjevski/sročni atribut, ali ako učenik napiše imenički/imenski/nesročni atribut, odgovor nije točan.)

*** 9 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

19. zadatak

Da se rodio u nekoj većoj europskoj zemlji, književnika Miroslava Krležu pamtili bismo kao jednoga od najvećih svjetskih pisaca svojega vremena. Uistinu, kad u budućnosti netko bude radio antologiju europske književnosti 20. stoljeća, pogriješit će ne pronađe li u njoj i Fric svoje mjesto.

*** 5 bodova (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

20. zadatak

želio je – željati

kćeri – kći

se kunu – kleti se (Mora biti povratni glagol. Ne priznaje se samo kleti.)

najsvjetliji – svijetao

*** 4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

21. zadatak

dvadeset dvije / dvadeset i dvije, šesnaest

*** 2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

22. zadatak

proguto – morfološka (Priznaje se i fonološka.)

zvek – leksička (Priznaje se i tvorbena.)

*** 2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

23. zadatak

Aleksandrijska knjižnica

*** 1 bod**

24. zadatak

Kako bi nahranili tu vječno gladnu zvijer, ptolomejski su kraljevi izdali naredbu da svaka knjiga u njihovu kraljevstvu ima biti otkupljena ili prepisana i prenesena u knjižnicu koja je na svom vrhuncu, kaže predaja, sadržavala gotovo pola milijuna svitaka. (Priznaje se i odgovor u navodnicima.)

*** 1 bod**

25. zadatak

jezgra (Priznaje se i jezgre.)

*** 1 bod**

26. zadatak

znanstveni, književnoumjetnički (Priznaje se i književni.)

2 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)